

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, szerda 1910. október 12.

232 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Via dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Az új köztársaság.

Nem is egész huszonnégy órával a liszaboni forradalom kitörése után, megjelent a forradalmi kormánytól Franciaország portugáliai követe s bejelentette, hogy kormánya Portugália köztársaságot elismeri. Ez a gyorsaság és határozottság szenzáció a szenzációban. Nem lehet, hogy Franciaországnak ily rövid idő alatt ideje lett volna a hatalmak véleményét kikérni, velük eszmét cserélni s velük az új köztársaság elismertetése, a braganzai királyi család trónfosztása felől tanácskozni. Franciaország tehát tisztára a saját szakállára cselekedett egy olyan dologban, amelyről az európai diplomáciában még a vélemények sem alakultak ki. Jelentős, döntő fontosságú esemény ez, a legujabb köztársaságra nézve rendkívül kedvező, ellenben Spanyolországra, illetve a spanyol királyságra nézve esetleg végzetes lehet. Együttal rendkívül felelősségteljes is ez a lépés Franciaországra nézve.

Elvégre Európa a császárok és királyok világrésze. A hatalmak közül egyedül Franciaország köztársaság. Ellenben a többi világhatalmasság, amelyek az emberiség sorsát a kezükben tartják, nemcsak hogy trónusokról kormányoztatnak, de népeiknek lelkületétől oly távol áll a köztársasági gondolat, hogy megérteni is alig tudják. Az orosz, az angol, a német és az osztrák-magyar dinasztikus nép. Vilmos császárról, Miklós cárról és Ferenc Józsefről külön-külön hírvöl hozta a táviró, hogy megdöbbenve fogadták a liszaboni trón-döntés hírvöl, ami bizonyosan nem kellemes meglepetést jelentett.

A kalmár Anglia menedéket nyújt a menekülő Mánuelnek s hadihajókat küld a portugál vizekre, de már nem Mánuel, hanem a saját érdekeinek védelmére. Európa uralkodói közül mégis az angol volt az, aki legkevésbé illetődött meg, mert Angliának most már az a célja, hogy a portugál köztársaságnál is ugyanazzal az abszolút politikai és gazdasági befolyással bírjon, amelylyel a királyságot segített tönkre tenni.

De azért itt sem örülnek az új köztársaságnak, aminthogy egy császár és király sem örvendezhet annak, ha valamelyik dinasztia összeomlik. Bármily biztosan üljenek is e világhatalmasságok a trónusokon, e liszaboni mementó a szívükbe nyilallik és arra kell gondolniok, hogy ma nekem, holnap neked, akár milyen messze is van az a holnap. A portugál köztársaság az európai hatalmasságok által való elismertetése tehát még abszolút nem befejezett tény, annál is inkább, mert Spanyolország nyíllan vagy titokban mindent el fog követni ellene.

Naivitás lenne föltételezni, hogy ezek szerint Franciaország elhirtelenkedve cselekedett. Talleyrand hazájában áll még ma is a

diplomácia mesteris kolája, itt csak finoman és megfontoltan tudnak dolgozni. A portugál köztársaságnak dróttalan távirat utján való elismerése céltudatos és nagystílusú tett volt Franciaország részéről. Kell, hogy imponáljon mindenkinek.

A francia köztársaságnak sok külső és belső ellensége van; nem az országnak, hanem a köztársaságnak. Orosz és angol szövetségese mindenestre elég hatalmas, de rideg érdeknél nem egyéb fűzi őket hozzá. Az angol s az orosz cár bizonyára szívesebben látnának császárt a Tulleriákban, mint a totyakos Fallières elnököt. A francia köztársaságnak intímus és természetes szövetségese csak egy másik köztársaság lehet, az ellentét, amely a köztársasági és monarchikus kormányforma között fennáll, a hasonló minőségeket egymásra utalja, mert ellenfelük is közös. Párisban tehát természetes új szövetségest látnak az új köztársaságban s nyomban segítségére siettek a kis vajudónak. Portugáliát ezzel örökös hállára kötelezte magának Franciaország, amely mint Európa legnagyobb köztársasága, a legnehezebb helyzetben csatlakozott hozzá.

A másik ok, amely a párisi kormány gyors cselekvésre készítette: Spanyolország. A mai lapok már hírvöl hozzák, hogy a liszaboni események nem tévesztették el hatásukat Madridban s mozgolódik a hatalmas spanyol köztársasági párt is. Permanens kormánytanácsot tartanak a madridi királyi palotában s Barcelonában, a republikánusok fészkeiben, kihirdették az ostromállapotot. Nem lehetetlen, hogy a portugál példa hatása alatt megrendül, sőt megbukik Spanyolországban a királyság intézménye, hogy a köztársaság intézménye váltsa föl. A francia köztársaságnak világraszóló sikerét jelentené ez, mert ilyen formán két hűségese, eletedekekivel hozzáfűzött szövetségese lenne szert. Együttal megvalósulna az álmok álma: az egymás mellett élő latin népek köztársaságai — szemben a germán monarchiákkal.

Franciaország gyors állásfoglalása tehát a spanyol királyságot sújtja súlyosan, ezért gondoljuk, hogy Spanyolország a dolgot nem fogja annyiban hagyni. Magalhaes Lima, a Párisban élő portugál forradalmi vezér, a spanyol viszonyok ismerője, három nap előtt, tehát a forradalom kitörése előtt előadást tartott, melyen pontról-pontra bejósolta, ami megtörtént s ugyanilyen határozottsággal hirdette azt is, hogy a portugál forradalomnak és köztársaságnak föltétlen következménye lesz a spanyol forradalom és köztársaság. Az ibériai félszigeten tehát még koránt sincs vége a nagy eseményeknek s az európai diplomáciára meleg napok várnak. Félő, hogy a portugál köztársaság elismertetése körül bonyodalmak fognak támadni.

UJDONSÁGOK.

— **Kénkovandgyár Martinschizzán.** Az Est írja: Fiume közelében, Martinschizzán fémkohót akar építtetni a Kereskedelmi Bank. Az igazgatóság „fémkohóról” beszél, amely „spanyolországi kénkovandot” dolgozna fel, tehát tulajdonképpen műtrágyagyárról van szó. A terv a következő: Martinschizzán a bank nagyszabású kénkovand és vasércet feldolgozó telepeket létesít. A fémárut innen kapná ugy a Rimamurányi, mint a Felsőmagyarországi. Miután a telep nagyon olcsó spanyol és boszniai vasércel dolgozhatna, belátható ideig biztosíthatná nyersszükségletét. És ezáltal a két vállalat még abban az esetben is megtarthatná vezető szerepét a kénkovand-, illetőleg a vas-kartelben, hogyha magyarországi telepei végleg kimerülnek. Ami éppen nem a távoli jövő zenéje. Ezzel a tervvel természetesen elejti a bank az aradi műtrágyagyár eszméjét. A martinschizzai telepre új részvénytársaságot alapít a Kereskedelmi Bank.

Az előmunkálatok nagy titokban már meg is történtek és az új részvénytársaság alaptőkéjét 5 millió koronára tervezik.

— **A magántisztviselők egyesülete.** Megirtuk, hogy a magántisztviselők egyesülete a jelentkezők gyér száma miatt nem nyithatja meg egyelőre esti tanfolyamát. Az egyesület azonban, hogy a tanfolyamok mégis megtarthatók legyenek, a jelentkezés határidejét kitolta, de minthogy a tanfolyamok nyolc hónapig tartanak és még e hónapban kell megkezdődniök, felkéri az érdeklődőket, hogy beiratkozásukat ne halasszák tovább, hanem vegyék igénybe e fontos és hasznos kurzusokat.

— **Nietzsche kapitány Fiumében.** Nietzsche hajóskapitány, a aki néhány hónappal az elveszettnek hitt „Trieste” osztrák gőzössel az indiai vizeken nagy veszedelemben forgott, tegnap délben a „Mária Terézia” osztrák gőzössel Fiuméba érkezett. A hajóskapitányt tudvalevőleg a hajó megmenekülése után Triesztben nagy lelkesedéssel fogadták s a király a koronás arany érdemkeresztet adományozta neki a hajó megmentése érdekében teljesített hőselelküségéért.

A fiumei kereskedelmi- és iparkamara is értékes ajándékkal lepte meg Nietzsche hajóskapitányt, aki addig amíg a „Trieste”-t teljesen kijavítják, a trieszt-fiumei vonalon fogszolgáltatást teljesíteni.

A „Mária Terézia” ma Nietzsche kapitánnyal Alexandriába indul, ahol a kapitányt fel fogják váltani. A hőselkü hajóparancsnokot Fiuméba való érkezésekor számosan üdvözölték.

— **Le akarta szurni a rendőrt.** Tegnap estefelé, fél hat órakor, a központi rendőrségen egy Pongrácz János nevű 17 éves somogy megyei illetőségű volt vasuti alkalmazott jelentkezett. A kissé részeg fiatalember az őrtálló Olednik János rendőrtől azt kérdezte, hogy hol láttamoztathatja munkakönyvét. A rendőr azt válaszolta, hogy ma már nem lehet, jöjjön holnap. A fiatalember erre szó nélkül előrántotta zsebkését és azzal a

rendőrt meg akarta szurni. A rendőr kivonta kardját, azután előhívott több más rendőrt, akik ártalmatlanná tették a merénylőt. Pongrácz később bevallotta, hogy egy Kiss József nevű rovvott multu egyén beszélt rá, hogy ha a rendőr nem válaszol neki, szurja le. A fiatalembert letartóztatták és a fogházban fogva tartják.

— **Megzavart vakmerő betörő.** Rolich Antal fűszerkereskedő, akinek a Via del Ponten van fióküzlete, ma reggel, mikor fióküzletét felnyitotta ijedten vette észre, hogy üzletének elkerített részén levő petroleum és szeszraktárát valaki álkulcsossal felnyitotta s hogy a raktárt az üzlettel elválasztó vékony fal át van törve. Rögtön tisztában volt azzal, hogy itt betörés történt s rögtön megvizsgálta egész üzlethelyiségét, hogy nem vittek-e el valamit a betörők. Örömmel konstataulta azonban, hogy semmi sem hiányzik. A vakmerő betörőt munkája közben valószínűleg megzavarták, mert szerszámjait otthagya.

— **Késelés jóbarátok között.** Tegnap éjjel a mentőállomást arról értesítették, hogy a via Serpentinán két magyar fiatalember összeveszett és megkéselték egymást. Egy mentő kocsin rögtön a helyszínére sietett, ahol tényleg ott találta Darvi András 26 éves és Barcs Antal 20 éves fiatalembereket. A mentő mindkettőjüket a kórházba szállította, ahol az inspekciós orvos megállapította, hogy Barcs jobb derekán és egyik ujján, Darvi pedig baloldalán szenvedett sebesüléseket. Állapotuk azonban nem súlyos.

— **Beszűntetett eljárás.** A törvényszék mára tüzte ki a tárgyalást Rusich Vencel, Bl-sina Félix, Benzan Janka és Marceglia Olga ügyében a tárgyalást. Rusich Vencel azzal volt vádolva, hogy a Destrimi és Pasquali cégtől nagyobb mennyiségű árut lopott s azt Blasina Félix segítségével eladta az utóbb említett két asszonynak, akiket gazdaságért vontak felelőségre. A mai tárgyaláson azonban a károsult cég képviselője visszavonta feljelentését és nem kívánta a vádlottak megbüntetését. A törvényszék ennek folytán a további eljárást beszüntette.

— **Harc két medve ellen.** A napokban a Plasse vasuti állomás közelében levő Zlobin falu mellett Tadei János a susáki vadászegyesület vadőrje két medvét lőtt, amelyeket a susáki vadászegyesület kitömött és helyiségeiben kiállított. Az érdekes és izgalmas vadászkaland a következőképpen folyt le: Tadei János vadőr a múlt hónap huszonnyolcadikán a benkováci erdőn keresztülhaladva, medveordítást hallott. A vadőr, miután már sötét este volt, nem akart a medvék nyomába indulni, hanem hazament és elhatározta, hogy másnap felkutatja a fenevadakat. Az azonban nem ment egyhamar s a vadőröknek csak napok múltán sikerült a medvék nyomára akadni.

Délután öt óra volt, mikor az erdőbe mintegy ötven lépésnyi távolságban észre vett egy jól megtermett, nagy anyamedvét, amely feléje sietett. Tadei, habár fegyvere megtöltetlen volt, nem vesztette el bátorságát, hanem hamar töltött s rálőtt a nagy medvére, amely ordítva szaladt el. A medve ordítására azonban egy jól kifejlesztett medvebocs csörtetett elő a bokrok közül s egyenesen a vadásznak rohant, aki nyugodtan bevárta a fenevadat s mikor már tíz lépésnyire volt tőle, egy golyót röpített a fejébe. A lövés feltétlenül halálos volt, mert a fiamedve hőrögvé elterült a gyepe. Erre az imént megsebesített anyamedve, mely még nem ment messzire, kölyke védelmére visszatért s újból a vadásznak támadt. Egy jól irányzott lövés azonban az anyamedvét is leterítette. A két medvét másnap néhány paraszt segítségével bevitték Zlobinba, ahonnan tegnap Susákra szállították.

— **Vakmerő betörés.** Subrtincich Ferenc, akinek a közeli Cernikon kocsmája van, tegnap megjelent a susáki csendőrségi kirendeltségnél és a következőket jelentette be: Szombaton reggel négy óra után zsebében nagyobb összeggel a szomszédos San Cosmora ment, hogy az ottani vásáron bevásároljon. Lakásában azonban, egy szekrénykébe zárva, 520 koronát hagyott. Fél órával elmenetele után kilenc éves Ferenc fia ijedten odaszaladt nővéréhez s elmondta neki, hogy valaki bement atyjuk szobájába. A leány, aki semmit sem tudott atyjuk elmeneteléről, azt hitte,

hogy az atya ment a szobába s rá sem hederített a fiu beszédére. Később azonban gyanut fogva bement a szobába, ahol ijedten vette észre, hogy az egyik szekrényfiók, amelyben a család a pénzét szokta tartani, feltörve, üresen fekszik az asztalon. Amikor Subrtincich hazatért, konstatasta, hogy a betörő 520 koronáját vitte el. A tettes egy falubeli lehet, aki jól ismerl a kocsmáros lakását.

— **Amerikába akart szökni.** Pece János 18 éves gorinjaváci illetőségű fiatalember nagyon szeretett volna Amerikába jutni. A dolog azonban nem ment olyan könnyen, mert a fiatalembernek sem utlevele sem pénze nem volt az uthoz. Végül azután elhatározta, hogy titokban az egyik Cunard-hajóra szökik és ott elbujik. Sikerült is neki e hó 1-én titokban a „Pannonia” gőzösre szállni. Utközben azonban észrevették Pecét s mikor a hajó Messzinába ért, a fiatalembert partra tették. Az ottani osztrák-magyar konzulátus azután a tegnapi ideérkezett „Andrássy” Adria gőzössel Fiuméba toloncoltatta a kalandvágyó fiatalembert, akit a rendőrség megérkezésekor letartóztatott és haza fog toloncoltatni.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnap, részben a mai napon a következő hajók érkeztek: „Andrássy” magyar gőzös Marséilleből 1800 láda citrommal, 400 zsák szentjánoskernyérrel, 300 hordó olajjal és 100 hordó szóddával. „Ravenna” olasz gőzös Ravennából üresen. „Baross” magyar gőzös Velencéből üresen.

— **A bankó.** Grozdanich Ilka 25 éves otocaci leány vasárnap délután a szomszédos lka község egyik kocsmájában tartózkodott. A leány, mikor távozni akart, egy huszkoronás bankóval fizetett a kocsmárosnak, aki a huszkoronásból visszaadott a leánynak. Az egyik tizkoronás azonban nagyon szurhatta a szemét a szomszéd asztalnál ülő Sekulich Lőrinc szabadkai illetőségű 45 éves egyénnek, aki hirtelen felugrott és kikapta Grozdanich kezéből a bankót, elrohant vele. A leány, aki ijedtségében nem is tudott a tolvaj után futni, rászállt az indulófélben levő hajóra és Fiuméba utazott. Utazásközben azonban fölismerete a tolvajt a hajón s amikor Fiuméba érkeztek, a leány rendőrt hívott, aki bekísérte Sekulichot a rendőrségre. Letartóztatták és átadták az ügyésznek.

— **Letartóztatott viaszktolvaj.** A rendőrség letartóztatta Sudar Józsefet, aki 10 korona értékű viaszt lopott. A tolvaj nem akarta bevallani, hogy hol lopta a viaszt s kihallgatásánál több hamis nevet mondott.

— **Az abbáziai Szegő-szanatoriumba** az elmúlt napokban a következő vendégek érkeztek: Grosz Sándor Egerről, Kranspenbaar Rezső kereskedő Aussigról, Révai Oszkárné, magánzónó gyermekével Budapestről, Szirmai Viktor banktisztviselő Budapestről, Boskovits Dezső dr. orvos Kaposvárról, Fischer Berthold kereskedő Bécsből, Szigeti Gyula gazdasz Kiskorpásról, Deutsch Bertalanné kereskedőné Nagyváradról, Scherr-Toss Lucy grófnő két gyermekével Budapestről.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház elnöke a király kihallgatásáról.

BÉCS, okt. 11. Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke a királyi kihallgatás után fogadta a „Fremdenblatt” munkatársát, akinek a kihallgatásról és a magyar politikai helyzetről a következőket mondta:

Ő felsége igen érdeklődött a képviselőház munkarendje és munkaképessége felől. Tájékoztattam a felséges urat, hogy egyelőre szünet lesz, mely alatt a delegációk fognak tanácskozni. A delegációk berekesztése után mint első tárgy az új polgári perrendtartásról szerkesztett törvényjavaslat kerül a Ház elé, majd Lukács pénzügyminiszter betérjeszti expozéját és a költségvetési bizottság a jövő évi költségelirányzatot.

Elmondtam, hogy a képviselőház eddigi munkássága minden incidenstől ment volt, csak a legutóbbi ülésen zavarta meg a tanácskozások nyugodt menetét Polónyi Géza

interpellációja, melyet a nagy kölcsön miatt intézett a kormányhoz. Erre az interpellációra Lukács pénzügyminiszter legközelebb részletesen fog válaszolni.

Rektorválasztás a tudományegyetemen.

BUDAPEST, okt. 11. Réczey Imre dr. orvostanár, a tudományegyetem ezidei rektora betegsége miatt állásáról lemondván Sággy Gyula prorektor sürgős gyűlésre hívta össze az egyetemi tanácsot, hogy a rektori állást mihamarabb betöltsék. A rektori méltóságra Tautfer Vilmos dr. és Bókay Árpád dr. orvostanárokat jelölték.

Az önkéntesi intézmény reformja.

BUDAPEST, okt. 11. A budapesti kereskedelmi és iparkamarához nagy fontosságú beadványt intézett Biró Henrik kamarai tag. Azt indítványozza, hogy a kamara a társ kamarák bevonásával keresse meg a hadügyi kormányt, hogy az egyéves önkéntesség kedvezménye terjesztessék ki a hat középiskolát végzett egyénekre is. Ez az újítás nagyon emelné a magyar iparos és kereskedő világ szellemi színvonalát, mert a fiatalságot serkentené ennek a képzettségnek a megszerzésére.

Koleragyanus eset Budapesten.

BUDAPEST, okt. 11. A Kálvin-téri vilamos kiterő egyik kocsiján ma délelőtt koleragyanus tünetek közt megbetegedett Ecsey Jánosné szentendrei lakos, akit azonnal beszállítottak a Szent Gellért-kórházba. A vilamos kocsit és utasait pedig fertőtlenítették.

Kolerahalál Bátán.

SZEKSZÁRD, okt. 11. A tolnamegyei Bátán Horvát Jánosné és hét éves fia ázsiai kolerában meghaltak. A hatóság Bátát vesztégar alá helyezte.

A Haverda pör.

BUDAPEST, okt. 11. A Haverda-bünperben ma éjjelre várják a verdiktet. Ma délelőtt felolvasták az esküdtekhez intézendő kérdéseket, mire Nagy Béla királyi ügyész elmondta vádbeszédét, mely után a védbeszédek következnek.

Agyonnyomta a lift.

BUDAPEST, okt. 11. Az Oszlop-utcában halálos végű liftszerencsétlenség történt. Tomasek Gusztáv, a Rákóczi-kollégium alkalmazottja három métermáza rizst akart felszállítani a liften a második emeletre. A lift nem bírta el ezt a terhet, leszakadt és Tomacseket agyonlapította.

A portugál helyzet.

BERLIN, okt. 11. Lisszabonból táviratoznak: A köztársasági kormány hivatalosan értesítette a külföldi diplomáciai képviselőket, hogy országszerte elismerték a köztársaságot és az egész hadsereg hiva az új rendnek. Ezzel szemben magánjelentések megerősítik, hogy távoli vidékeken zavargások törtek ki, sőt némely monarkista városban vérontásra is került dolog. Ami magát a fővárost illeti, éppen nem olyan nagy a nyugalom, mint ahogy hivatalosan híresztelik. A katonai uralom felütötte fejét, a hadseregben felbomlott a fegyelem, a tiszteteket tömegesen bocsátják el s helyettük al-tiszteket neveznek ki s ezek aztán a legénységgel együtt garázdálkodnak. A köztársasági kormány minden erejét megfeszíti, hogy elejét vegye a katonai zavargásoknak.

BERLIN, okt. 11. A „Morgenpost” jelenti Lisszabonból: Brurr do Canto tekintélyes portugáliai képviselő azt állítja, hogy a királyságot

magya Teixeira de Souza miniszterelnök árulta el a köztársaságiaknak. A miniszterelnök ugyanis néhány nappal a forradalom kitörése előtt, a királyhoz hű hadihajókat és csapatokat eltávolította a fővárosból.

A portugál király nem sebesült meg.

LONDON, okt. 11. Arra a hírre, hogy a forradalom kitörésekor Manuel király is megsebesült, egy angol hírlapíró Gibraltárban fölkereste Sayal márkit, a királyi testőrség kapitányát, aki elkísérte Manuel királyt. Sayal semmit sem tud arról, hogy a király megsebesült. Elmondta a londoni lap tudósítójának, hogy a forradalom kitörését a kormány gyengesége okozta, amelyvel eljárta Carlos király gyilkosainak üldözésében. Ha a kormány nagyobb erélyességet tanúsított volna és a nép nem kap vérszemet a királygyilkosság sikerültén, akkor minden másképp fordult volna. Sayal maga sem tudja, hogy mi a király utiprogramja.

Os'romállapot Szalonikiben.

SZALONIKI, okt. 11. A kényszerlefejeverzés és a házkutatások foganatosítása végett Szalonikiben kihirdették az ostromállapotot. A csapatok a zsandársággal és a rendőrséggel együttesen járnak el; előbb a görög alattvalók, azután az ottomán görögök és bolgárok házeit kutatják át. Az eljárás a régi naptár szerint október 1-én veszi kezdetét; addig állítólag Torghut basa is Szalonikibe érkezik. Jeniaze és Vodena tartományokban már megtörtént a lefejeverzés. Karadshaovóban is kihirdették az ostromállapotot.

A dél- és középolaszországi kolera terjedése.

RÓMA, okt. 11. Az utolsó huszonnégy órában a következő újabb kolera megbetegedésekről és halálzásokról érkezett hivatalos jelentés:

A casertai tartományban: Arienzon egy újabb megbetegedés, Aversán két koleraeset és egy halálozás fordult elő. Camposanon egy, Casertán két eset, Farmian egy újabb megbetegedés és egy halálozás, Maddalonin négy és végül Mariglianon egy koleraeset fordult elő.

A nápolyi tartományban: Nápolyban öt eset, Castellamare di Stabian négy megbetegedés és két halálozás, Fratta Maggioron egy megbetegedés egy halálozás, Giulianon 1, Meliton 2, Ottaianon 1, San Giovanni di Teducción 1, San Antinon 3 és Secondiglianon egy koleraeset történt.

A jezsuitákat kiűzték Portugáliából.

LISSZABON, okt. 11. Az összes jezsuitákat felszólították, hogy a legrövidebb időn belül hagyják el az ország területét. A köztársaság a kolostorokat bezáratta és a szerzetesek birtokait az állam tulajdonába vette át.

Caruso balesete.

MÜNCHEN, okt. 11. Caruso, a világ-hírű tenorista, aki tegnap este a „Carmen”-ben Josét énekelte, az utolsó felvonásban elcsuszott és térdén annyira megsebesült, hogy ágyba kellett feküdnie.

Végkielégítés Manuel királynak.

PÁRIS, okt. 11. Ellentmondók a lisszaboni hírek abban a tekintetben, hogy számíthat-e Manuel király végkielégítésre és évjáradékra a portugál kormánytól. A köztársasági kormány ezzel a kérdéssel még nem is foglalkozott. Előbb bevárja a király formális lemondását a trónról és csak azután fog az anyagi ügyekkel foglalkozni.

Kiderlen-Wächter Bécsben.

BECS, okt. 11. Kiderlen-Wächter német birodalmi államtitkár a király tegnap délután négy órakor félóraig tartó külön kihallgatáson fogadta. Az államtitkár a kihallgatás után hosszasan tanácskozott Aehrenthal külügyminiszterrel, majd egynegyed kilenckor visszautazott Berlinbe.

PÁLMAI I.

fogtechnikai műterme

FIUME,
Riva Szapáry 2. szám II. emeleten van.

Borszéki
GYÖGYÉSZÜDÍTŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

Főraktár: Stenzl és Fritsch cégnél
Telefon 944. szám.

LA GRASTA TAMÁS

uj divatáru üziete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-árúkbán, szövött- és konfekció-árúkbán. Bluzok, alsószojnyák, gyermek- és reformruhák, köntények, valamint férfi és női fehérneműk. Nyakkendők, esernyők és sétatokok. Jutányos árak. Szíves pártfogást kér

:: LA GRASTA TAMÁS ::

Harisnyakötőde Fiumében.

Deák korzó 26. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgy kör- mint hosszugépen. Harisnya fejelések jutányos árban végeztetnek. Minél több szíves megbízást kér

Czimmermann Györgyné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik

Kukanics szül. Matejcsics Róza

elhalálozásakor, a végső tisztesség megadásánál és az elhunyt lelki üdvéért bemutatott szent miseáldozatoknál jelen lenni, vagy egyébként részvétüket kifejezni szívesek voltak, — úgy önmaga, mint a gyászoló Kukanics és Krizman családok nevében, mélyen érzett hálóját és köszönetét nyilvánítja

Dr. Kukanics János.

Fiume, 1910. okt. 10 én.

Bazar al Buon Mercato

NEMES HENRIK
Fiume, Via Fiumara 4.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás. Állandó nagy raktár mindennemű cipőkben, harisnyákban, kiegészítő tárgyakban, bevásárló táskákban, utazási cikkekben, gyermekjáték, diszmutárgyak, gyermekkocsik, játékkártya, ernyők és sárcipőkben. Leszállított árak.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM

Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnire —
Kifogástalan magyar s bécsi konyha. Hamisítatlan borok. :: Olcsó árak.
40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére.

Lederer penzio Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Adria szálló és étterem

adamich és Adria utca FIUME Zmaie palota

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és villanyvilágítással.

Kitünő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.
:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT
:: VENDÉGSZOBA. ::

Olcsó árak!

Olcsó árak!

FUNDA ANTAL A „Continental” szálló volt tulajdonosa.

Bejárónő felvétetik.

Takarítónő a délelőtti órákra jó fizetéssel felvétetik. Cim: Via Germania 2. III. em. a „Secessió” kávéház felett.

Maxim Mulató

Via Lavatoio. - FIUME - Kucich-ház.

Fényesen berendezett új Varieté. - Fővárosi nivón álló műsor.

RUDOLFI JÖN.

Minden hó 1-én és 15-én új műsor. Kezdeté este 9 órakor.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jó hírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazené.

TULAJDONOS:

ifjú BUDAI KÁROLY

PERIC PÉTER

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista vadász- és hegymászó valamint különlegesség cipőkben.

Pontos kiszolgálás.
Jutányos árak.

Fiumei Ör- és Záró Intézet

Via Riva 2. - FIUME - Telef. 11-10

- Elvállal mindennemű felügyelet
- és pedig: villák, hajók, raktárak,
- telkek gyárák és mindennemű
- szabadon fekvő áru őrzését a
- :: legelőnyösebb feltételek mellet. ::

Ujonnan épült!

BONVECCHIATI

:: szálloda és vendéglő ::

VELENCE

A Szt. Márk-tér közelében.

Villamos világítás. - Központi fűtés. - Elismert jó konyha.

Penzió borral naponként 10 lira.
Szobák 2.50-től 3.50 liráig.

Pantógami sör kimerése. :: :: Tiszta, ficom ház.

Tulajdonosok:

FRATELLI SCATTOLA.

Első Fiumei Magyar

Karpitos és diszitő

Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükördivánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók.
Vállal a leggyorsabbtól a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszitő és angol börmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér

Garami József, utóda Eisler S. kárpitos.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és üveggészletek óriási raktára.

Szabad megtekintés.

78 kiállítási terem.

Magyar ügyvezető.

A Vicolo Germania I. sz. alatt levő

Reich-féle mészárszékben

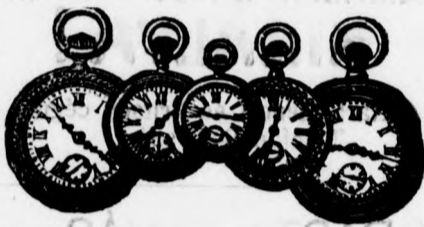
naponta friss

marha és borjúhús

a legkiválóbb minőségben méretik ki.

Fiume első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzete

Alapított 1880

Alapított 1880

Nattich Henrik - Fiume (CORSO)
CHRONOMÉTER ÉS MŰRÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-hütte-féle gyártmányu elsőrendű órákban és chronométerekben.

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tőzsdében

Marolug nélküli kézi mosás.

Mindenféle női piperék, férfi-ing,

gallér, kézelő stb. a legpontosabban

:: elkészítve hához szállítatnak. ::

Telefon 474. szám.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Via del Mercato coperto 3. sz. alatt a mai kor igényeiknek megfelelően berendezett fűszer és csemege üzletet nyitottam. Minden törekvésem oda irányul, hogy tisztelt vevőimet a legmesszebbmenő figyelmes kiszolgálásban részesítsem. Raktáromon mindenkor friss és elsőrendű fűszer, csemege, bel- és külföldi sajtok, konzervek, friss töltésű ásványvizek igen előnyös áron kaphatók.

Tisztelt vevőim kényelmére mindenkor friss kenyeret is raktárou tartok az első fiumei kenyérgyár gyártmányaiból.

Szives pártfogást kérve, vagyok mély tisztelettel

Markovics S. fűszer- és csemege kereskedő.

Megnyilt! MERKUR KÁVÉHÁZ

a vasuti állomással szemben

Legjobb minőségű kávéházi italok. - - -

MAGYAR BOROК.

Pontos és tiszta kiszolgálás.

A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.

A n. é. közönség pártfogását kéri

KONRAD FERENC tulajdonos.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalett-cikkek és szépitőszerek stb. stb.

AURORA kávéház

Velence Szt Márktér

Kitűnő fagyalt, tea kávé, csokoládé, cukrásztermékek stb.

Előzékeny kiszolgálás.

Kiránduló társaságoknak és iskoláknak olcsóbb árak.

VELENCE PENSION INTERNATIONAL.

Családi szálló és penzio 2 peronyire a Márkustértől. - Villanyvilágítás - Fürdő.

Telefon 1386.

Teljes penzio 7 lirától. - Szobák 2 1/2 lirától feljebb.

Elismert jó konyha. Az egész éven át nyitva
A magyar vendégek részére jár „A TENGERPART“.

Hôtel Jolanda & Bavaria

étteremmel és kávéházzal

Riva Schiavoni VELENCE a Lido-hajóblomással szemben.

A tengerre néző, szép, modern szobák. Fedett és nyílt terras. Német és magyar konyha.

Müncheni és pilzeni sör egyenesen a hordóból kimérve.

Levelezés minden nyelven.

Varieté Hotel Susák

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Minden hó 1-én és 15-én új műsor.

Belépti díj 1 kor. - Kezdeté 9 órakor.

A Tengerpart
kiadóhivatala és szerkesztősége
a Vicolo dell' Ospedaleban levő Wurzer ház I. emeletén van.